

පරීක්ෂක වාර්තාව

AA3 විභාගය - ජනවාරි 2019

(AA31) මූල්‍ය ගිණුම්කරණය හා වාර්තාකරණය

(Financial Accounting and Reporting)

අයදුම්කරුවන් අතින් පොදුවේ සිදුවී ඇති දුර්වලතා / වැරදි බොහොමයක් හඳුනාගෙන පහත දක්වා තිබේ. අසාද්ඵක වූ අයදුම්කරුවන් අනාගත විභාගවලදී සාද්ඵකත්වය ලබා ගැනීම සඳහා උත්තර ලිවීමේදී මෙවැනි වැරදි සිදුකිරීම වලක්වාගත යුතුය:

A - කොටස

ප්‍රශ්න අංක 01

(a) කොටස මගින් අපේක්ෂා කරන ලද්දේ ලාභය ගණනය කිරීමට අදාළව මූල්‍ය ප්‍රාග්ධන නඩත්තු කිරීමේ සංකල්පය හා භෞතික ප්‍රාග්ධන නඩත්තු කිරීමේ සංකල්පය වෙන්කොට දැක්වීමය.

(b) කොටස මගින් අපේක්ෂා කරන ලද්දේ දෙන ලද ව්‍යාපාරයට අදාළව උපයන ලද ලාභය මූල්‍ය ප්‍රාග්ධන නඩත්තු කිරීමේ සංකල්පය අනුව ගණනය කිරීමයි.

අයදුම්කරුවන් ඉතා සුළු ප්‍රමාණයක් පමණක් (a) කොටස සඳහා නිවැරදි උත්තර සපයා සම්පූර්ණ ලකුණු ප්‍රමාණය ලබාගැනීමට සමත්ව තිබුණි. සමහරක් අයදුම්කරුවන්ට හැකිවී තිබුණේ මූල්‍ය ප්‍රාග්ධන නඩත්තු සංකල්පය නිර්වචනය කොට දැක්වීමට පමණි. බහුතරයක් අයදුම්කරුවන්ට මූල්‍ය ප්‍රාග්ධන නඩත්තු කිරීමේ හා භෞතික ප්‍රාග්ධන නඩත්තු කිරීමේ සංකල්පය පිළිබඳව නිවැරදි දැනුමක් නොවීය. මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට අදාළ සංකල්පමය ආකෘති රාමුව පිළිබඳව වූ දැනුමේ අඩුකම පැහැදිලිව විද්‍යාමාන විය.

බහුතරයක් අයදුම්කරුවන් උපයන ලද ලාභය නිවැරදිව ගණනය කර තිබුණද ඇතැම් අයදුම්කරුවන් ශුද්ධ වත්කම්වල ආරම්භක හා අවසාන ශේෂ අතර, වෙනසට යෙදවූ ප්‍රාග්ධනය එකතු කිරීමක් වශයෙන්ද ගැනිලි අඩුකිරීමක් වශයෙන්ද ගලපා තිබුණි. අයදුම්කරුවන් කිහිප දෙනෙක් ශුද්ධ වත්කම්වල ආරම්භක හා අවසාන ශේෂ එකට එකතුකර එයට යෙදවූ ප්‍රාග්ධනය එකතුකිරීමක් ලෙසත් ගැනිලි අඩුකිරීමක් ලෙසත් ගලපා තිබුණි. මෙයින් පිළිබිඹු වූයේ ආරම්භක ශුද්ධ වත්කම් ශේෂයට අමතර ප්‍රාග්ධනය සහ වර්ෂයට අදාළ ලාභය එකතුකර, ගැනිලි අඩුකර, අවසාන ශුද්ධ වත්කම් ශේෂය ලබාගන්නා බව එම අයදුම්කරුවන් නොදැන සිටි බවයි.

වැඩි දියුණු කරගත යුතු ක්ෂේත්‍ර: සංකල්පමය ආකෘති රාමුව පිළිබඳ දැනුම.

ප්‍රශ්න අංක 02

(a) කොටස මගින් අපේක්ෂා කරන ලද්දේ "නිරසාරත්ව වාර්තාකරණය" යන්නෙන් කුමක් අදහස් වන්නේද යන්න පැහැදිලි කිරීමයි.

(b) කොටස මගින් නිරසාරත්ව වාර්තාකරණයේ ප්‍රතිලාභ දෙකක් සඳහන් කිරීම අපේක්ෂා කරන ලදී.

නිරසාරත්ව වාර්තාවක් යනු කිසියම් සංවිධානයක් විසින් එම සංවිධානයේ ආර්ථික පාරිසරික සමාජීය සහ සාංගමික පාලනය පිළිබඳ කාර්යසාධනයට අදාළ තොරතුරු අන්තර්ගත කරමින් පිළියෙල කරනු ලබන වාර්තාවක් ලෙස සඳහන් කිරීමට හැකිවී තිබුණේ අයදුම්කරුවන් කිහිප දෙනෙකු පමණි. සමහරක් අයදුම්කරුවන් එය මූල්‍ය වාර්තාවක් ලෙස සඳහන් කර තිබුණි.

සමහරක් අයදුම්කරුවන් (b) කොටස සඳහා නිවැරදිව උත්තර සපයා තිබුණි. නිරසාරත්ව වාර්තාවක් මගින් සංවිධානයක අවදානම් හා අවස්ථා පිළිබඳව සංකල්ප ප්‍රතිරූපයක් ලබාදෙන අතරම පිරිවැය අඩුකිරීම හා කාර්යක්ෂමතාවය වැඩි කිරීම මගින් එකී සංවිධානයේ ක්‍රියාවලීන් විධිමත් කිරීමට උපකාරීවන බව සඳහන් කර තිබුණි.

වැඩිදියුණු කරගත යුතු ක්ෂේත්‍ර: නිරසාරත්ව වාර්තාකරණය පිළිබඳ දැනුම.

ප්‍රශ්න අංක 03

(a), (b) සහ (c) යන කොටස්වල සඳහන් වූ එක් එක් අවස්ථාව යටතේ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත - 18 (LKAS 18) ට අනුව අයහාරය හඳුනාගත යුතුද යන්න තීරණය කිරීම මෙම ප්‍රශ්නය මගින් අපේක්ෂා කරන ලදී.

(a) කොටස

හාණ්ඩ ගනුදෙනුකරු වෙත ලබා දී නොතිබුණත් ඉන්වොයිසියක් දැනටමත් නිකුත් කිරීම නිසා ගනුදෙනුකරු හා විකුණුම්කරු අතර ගිවිසුමක් ඇතිවී ඇති බව සමහරක් අයදුම්කරුවන් සඳහන් කර තිබුණි. එමනිසා සමාගම විසින් හාණ්ඩවලට අදාළ අවදානම හා ප්‍රතිලාභ ගනුදෙනුකරු වෙත පවරා ඇති බවත් ඒ අනුව විකුණුම් හඳුනාගත යුතු බවත් ඔවුන් සඳහන් කර තිබුණි. තවත් සමහරක් ඉන්වොයිසිය නිකුත්කර තිබුණද හාණ්ඩවලට අදාළ අවදානම් හා ප්‍රතිලාභ ගනුදෙනුකරු වෙත දී නොමැති බවත් ඒ අනුව විකුණුම් හඳුනාගතයුතු නොවන බවත් සඳහන් කර තිබුණි. අයහාරය හඳුනාගැනීම සඳහා අවදානම් හා ප්‍රතිලාභ ගනුදෙනුකරු වෙත පවරා දී තිබීම අවශ්‍ය බව අයදුම්කරුවන් විසින් අවබෝධ කරගත යුතුය.

(b) කොටස

2018 මාර්තු 31 දින ලාභාංශ සඳහා අනුමැතිය ලැබී ඇති බැවින්, 2018 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂයට අදාළ අයහාරයක් ලෙස එම ලාභාංශ හඳුනාගත යුතු බව බොහොමයක් අයදුම්කරුවන් විසින් නිවැරදිව සඳහන් කර තිබුණි. නමුත් සමහරක් අයදුම්කරුවන්, එකී ලාභාංශ අයහාරයක් ලෙස හඳුනාගත යුතු නැතැයි සඳහන් කර තිබුණි. ලාභාංශ අයහාරයක් ලෙස හඳුනාගත යුත්තේ කවර අවස්ථාවේදීද යන්න පිළිබඳ ඔවුන් තුළ අවබෝධයක් නොවීය.

(c) කොටස

2018 මාර්තු 31 දිනට අයහාරය හඳුනාගත යුත්තේ ගනුදෙනුවේ සම්පූර්ණ කර ඇති ප්‍රමාණය මත බව අයදුම්කරුවන් කිහිපදෙනෙක් පමණක් සඳහන් කර තිබුණි.

සම්පූර්ණ කර ඇති ප්‍රමාණය = රු.150,000 / රු.600,000 x 100% =25% ලෙසින් අයහාරය ලෙස හඳුනාගත යුත්තේ ඒ අනුව රු.1,000,000 න් 25% ක් එනම් රු.250,000/- ක් බවත් ඔවුන් විසින් නිවැරදිව ගණනය කර තිබුණි.

තවත් සමහරක් අයදුම්කරුවන් වර්ෂ 4 ට අදාළ අයහාරය රු.1,000,000/- ක් ලෙසින් ඒ අනුව වර්ෂයකට අදාළ අයහාරය රු.1,000,000 / 4 = රු.250,000/- ක් බවත් සඳහන් කර තිබුණි. ඔවුන් එකී ගණනය කිරීම සිදුකර තිබුණේ අයහාරය හඳුනා ගැනීමට අදාළ සංකල්ප පිළිබඳව අවබෝධයකින් තොරවය.

තවත් සමහරක් අයදුම්කරුවන් සඳහන් කර තිබුණේ හඳුනාගතයුතු ආදායම රු.100,000/- ක් බවයි. එය ගණනය කර තිබුණේ රු.1,000,000/- x 1/4 න් රු.150,000/- ක් අඩු කිරීම මගිනි.

කොටස් 3 අතුරින් (c) කොටස සඳහා වූ කාර්යසාධනය දුර්වල මට්ටමක පැවතුණි.

වැඩි දියුණු කරගත යුතු ක්ෂේත්‍ර: ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත භාවිතය පිළිබඳ දැනුම.

ප්‍රශ්න අංක 04

මෙහෙයුම් කටයුතුවලින් ජනිත වූ මුදල් ප්‍රවාහය සෘජු ක්‍රමය යටතේ පිළියෙල කිරීමට අපේක්ෂා කරන ලදී. සමහර අයදුම්කරුවන් මේ සඳහා වකු ක්‍රමය උපයෝගී කරගෙන තිබුණි. ඔවුන් බඳුපෙර ලාභයෙන් ආරම්භ කර මුදල් ප්‍රවාහය පිළියෙල කිරීමට ආරම්භ කර තිබුණි. ඔවුන්ට සෘජු ක්‍රමය හා වකු ක්‍රමය අතර වෙනස පිළිබඳව අවබෝධයක් නොවීය. සෘජු ක්‍රමය පිළිබඳව දැනගෙන සිටි අයදුම්කරුවන්, ගනුදෙනුකරුවන්ගෙන් ලද මුදල්, සැපයුම්කරුවන්ට ගෙවූ මුදල්, ගෙවූ ආදායම් බදු හා වියදම් ගෙවීම් වෙන් වෙන්ව පෙන්වා මෙහෙයුම් කටයුතුවලින් ජනිත වූ මුදල් ප්‍රවාහය රු.74,000/- ක් ලෙස ගණනය කර තිබුණි. සමහරක් අයදුම්කරුවන් රු.74,000/- ක අගයෙන් ණයකර පොලී රු.6,500/- ක් අඩුකර මෙහෙයුම් කටයුතුවලින් ජනිත වූ මුදල් ප්‍රවාහය රු.67,500/- ක් ලෙස ගණනය කර තිබුණි. සමහරක් අයදුම්කරුවන් රු.12,500/- ක ක්ෂයවීම්, වියදම්වලින් අඩුකර නොතිබුණි. සෘජු ක්‍රමය යටතේ මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය පිළියෙල කර තිබූ අයදුම්කරුවන් බොහොමයක් සම්පූර්ණ ලකුණු ලබා ගැනීමට සමත්ව තිබුණි.

වැඩි දියුණු කරගත යුතු ක්ෂේත්‍ර: සෘජු ක්‍රමය යටතේ මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය පිළියෙල කිරීම පිළිබඳ දැනුම.

B - කොටස

ප්‍රශ්න අංක 05

අනුපාත විශ්ලේෂණය කරගනිමින් සමාගමේ කාර්යසාධනය, කර්මාන්තයේ කාර්යසාධනය සමඟ සැසඳීමට අපේක්ෂා කරන ලදී.

සමහරක් අයදුම්කරුවන් සමාගමේ කාර්යසාධනය, කර්මාන්තයේ කාර්යසාධනය සමඟ සන්නිදහස කිරීම වෙනුවට 2017 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂයේ කාර්යසාධනය 2018 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වර්ෂයේ කාර්යසාධනය සමඟ සන්නිදහස කර තිබුණි. සන්නිදහස කිරීම කළ යුත්තේ කෙසේද යන්න ප්‍රශ්නයේ සඳහන් කර තිබුණි. මෙයින් පෙන්නුම්කර තිබුණේ අයදුම්කරුවන් ප්‍රශ්නය නිවැරදිව කියවා නොතිබුණු බවයි.

යෙදවූ ප්‍රාග්ධනය මත ප්‍රතිලාභ අනුපාතය (ROCE) ගණනය කිරීමේදී සමහර අයදුම්කරුවන් බදු හා පොලී පෙර ලාභය සෘජුවම කොටස්හිමියන්ගේ ස්කන්ධයෙන් බෙදා තිබුණි. නිවැරදි ලෙස අනුපාතය ගණනය කළ යුතුව තිබුණේ බදු හා පොලී පෙර ලාභය, ස්කන්ධය හා බැංකු ණය එකතුකර ලබාගන්නා අගයෙන් බෙදීම මගිනි.

බොහොමයක් අයදුම්කරුවන් කර්මාන්තය සමඟ සැසඳීමේදී සමාගමේ අනුපාතයන් වැඩිවූයේ ද අඩුවූයේ ද යන්න පමණක් සඳහන් කර තිබූ අතර, එම වෙනස්වීම් සඳහා බලපෑ හැකි හේතු සඳහන් කර නොතිබුණි.

සමහරක් අයදුම්කරුවන් අනුපාත අතර වෙනස්වීමට බලපෑ හේතු සඳහන් කිරීමකින් තොරව ඉතා දිගු උත්තර සපයා තිබෙනු දක්නට ලැබුණි. එම අයදුම්කරුවන් ලකුණු ලබාගැනීමකින් තොරව කාලය අපතේ යැවීම පමණක් සිදුකර තිබෙන බව පැහැදිලි විය.

වැඩි දියුණු කරගත යුතු ක්ෂේත්‍ර: අනුපාත ගණනය කිරීම සහ ඒවා අර්ථ විවරණය කිරීම.

ප්‍රශ්න අංක 06

වක්‍ර ක්‍රමය යටතේ මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය පිළියෙල කිරීම මෙම ප්‍රශ්නයෙන් අපේක්ෂා කරන ලදී. ප්‍රශ්නය සඳහා වූ කාර්යසාධනය හොඳ මට්ටමක පැවතුණි.

නමුත් සමහරක් අයදුම්කරුවන් පහත සඳහන් වැරදි සිදුකර තිබුණි:

- (1) බදු පෙර ලාභය වන රු.2,650,000/- වෙනුවට බදු හා පොලී පෙර ලාභය වන රු.2,900,000/- යොදා ගනිමින් ගණනය කිරීම සිදුකිරීම.
- (2) කාරක ප්‍රාග්ධනයේ වෙනස්වීම්, මූල්‍ය හා ආයෝජන කටයුතු වෙන් වෙන්ව හඳුනාගැනීමට අපොහොසත් වීම.
- (3) වෙළෙඳ ගෙවිය යුතු මුදල් අඩුවීම් සහ තොග හා වෙළෙඳ ලැබිය යුතු මුදල්වල වැඩිවීම්, මුදල් ගලාඒම් ලෙස හඳුනා ගැනීම.
- (4) ගෙවූ බදු මුදල් වූ රු.30,000/- ගණනය කිරීමට අපොහොසත්ව තිබීම.
- (5) වත්කම් ඉවත් කිරීමේ ලාභය රු.200,000/- ක් ලෙස ගණනය කිරීමට අපොහොසත්ව තිබීම.
- (6) ගැලපිය යුතු නිවැරදි ක්ෂයවීම් ප්‍රමාණය රු.1,000,000/- ක් වුවද ඉවත්කරන ලද වත්කම්වලට අදාළ ක්ෂය ප්‍රමාණය වන රු.350,000/- අඩුකර ලබාගන්නා ලද අගය වන රු.650,000/- ක්ෂයවීම් ලෙස ගලපා තිබුණි.
- (7) වක්‍ර ක්‍රමය යටතේ මුදල් ප්‍රවාහය පිළියෙල කරනු ලබන ආකෘතිය පිළිබඳ නොදැනුවත්කම.

වැඩි දියුණු කරගත යුතු ක්ෂේත්‍ර: ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත පිළිබඳ දැනුම.

ප්‍රශ්න අංක 07

A කොටස

(a) කොටස මගින් කල්බදු ණයගැති ගිණුම පිළියෙල කිරීමත් (b) කොටස මගින් නොඉපයු මූල්‍ය ආදායම් ගිණුම පිළියෙල කිරීමත් අපේක්ෂා කරන ලදී.

අයදුම්කරුවන්ගෙන් 50% කට වඩා වැඩි ප්‍රමාණයක් කොටස් දෙකටම නිවැරදිව උත්තර සපයා තිබුණි.

සමහරක් අයදුම්කරුවන් විසින් පොදුවේ සිදුකරන ලද වැරදි පහත පරිදි වේ:

- (1) කල්බදු ණයගැති ගිණුම රු.2,500,000/- කින් බැර කර තිබීම හා ආපසු ගෙවීම් රු.356,409.75 එම ගිණුමට හරකර තිබීම.
- (2) කල්බදු ණයගැති ශේෂය 2018.12.31 දිනට දැක්වීමට අයදුම්කරුවන්ගෙන් අපේක්ෂා කර තිබුණද, ඔවුන් එය පෙන්වා තිබුණේ 2017.12.31 දිනටය. ඔවුන් 2018.12.31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂයට අදාළ ලෙජර සටහන් පෙන්වා නොතිබුණේ ප්‍රශ්නය ලබා දී තිබෙන්නේ කල්බදු කාලසීමාවේ දෙවන වර්ෂයට අදාළව වන බව ඔවුන් අවබෝධ කරගෙන නොතිබූ නිසාය.
- (3) සමහර අයදුම්කරුවන් නිරූ ක්‍රමයට පිළියෙල කරන ලද ප්‍රකාශනයක විකුණුම් මිල, වාර්ෂික පොලීය, වාරිකය, ආපසු ගෙවීම් හා ඉදිරියට ගෙනයන ශේෂය දක්වා තිබුණද කල්බදු ණයගැති ගිණුම හා නොඉපයුම්වලට ආදායම් ගිණුම වෙන් වෙන්ව පෙන්වීමට අපොහොසත් විය.
- (4) 2017.01.01 දින කල්බදු ණයගැති ගිණුම රු.2,500,000/- කින් හර කිරීම වෙනුවට රු.3,907,048.75 කින් හර කර තිබුණි.
- (5) 2017.12.31 දිනට කල්බදු ගිණුම රු.2,500,000/- කින් හර කිරීම හා රු.781,409.75 කින් බැර කිරීම.
- (6) සමහරක් තවමත් අවිනිශ්චිත පොලී ගිණුම පිළියෙල කර තිබුණි.

B කොටස

දෙන ලද අවස්ථා දෙක ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත - 10 (LKAS 10) ශේෂ පත්‍ර දිනෙන් පසු සිදුවීම් ප්‍රමිතය යටතේ හඳුනාගනු ලබන්නේ කෙසේද යන්න නිර්ණය කිරීම අපේක්ෂා කරන ලදී.

- B (1) අයදුම්කරුවන් මෙය ගලපන සිදුවීමක් ලෙස හඳුනාගෙන තිබුණද, රු. මිලියන 35.5 ක් අලාභය ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ගැලපිය යුතු බව සඳහන් කර නොතිබුණි.
- B (2) කිසිදු අයදුම්කරුවෙක් මෙය සම්මුතීන් වගකීමක් ලෙස හඳුනාගෙන නොතිබුණි. දීර් දිගින් ගෙවීමක් දිගින් දිගටම පැවතීමෙන් එය මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ ගැලපිය යුතුය. එසේ නොවන්නේ නම්, එය ගලපන සිද්ධියක් නොවේ.

වැඩි දියුණු කරගත යුතු ක්ෂේත්‍ර: ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත භාවිතය පිළිබඳ දැනුම.

C - කොටස

ප්‍රශ්න අංක 08

ප්‍රකාශයට පත්කිරීම සඳහා සමාගම් ගිණුම් පිළියෙල කිරීමේ දැනුම පරීක්ෂා කරන ලදී.

අයදුම්කරුවන් විසින් සිදුකරන ලද වැරදි පහත පරිදි වේ:

ආදායම් ප්‍රකාශනය:

- (1) ඉවත් කිරීමෙන් ලද මුදල රු.200,000/- ක් හා රක්ෂණ වන්දි ලැබීම් රු.300,000/- අයහාරයෙන් අඩුකර නොතිබීම.
- (2) අවසාන තොගයේ ශුද්ධ උපලබ්ධි අගයට සිදුකරන ලද රු.400,000/- ක ගැලපීම, විකුණුම් පිරිවැයට එකතු කිරීමට අසමත්ව තිබීම.
- (3) ඉවත් කරන ලද ලොරියට අදාළ සමුච්ඡිත ක්ෂය රු.740,000/- ක් ලෙස ගණනය කිරීමට අසමත්ව තිබීම.
- (4) මෘදුකාංග සංවර්ධනය කිරීමේ පිරිවැය අස්පාලය වත්කමක් ලෙස හඳුනා නොගෙන වියදමක් ලෙස ආදායම් ප්‍රකාශනයේ හඳුනාගෙන තිබීම.
- (5) ඉවත් කිරීමේ ලාභය ගණනය කිරීමේදී රු.300,000/- ක් වූ රක්ෂණ වන්දිය සැලකිල්ලට නොගැනීම.
- (6) වැඩිපුර ගෙවූ රු.100,000/- ක රක්ෂණ වියදම පරිපාලන වියදම්වලින් අඩුකර නොතිබීම.
- (7) ඉවත් කරන ලද ලොරියට අදාළ මාස 7 ක ක්ෂයවීම් ප්‍රමාණය වූ රු.140,000/- කාලපරිච්ඡේදයට අදාළ සම්පූර්ණ ක්ෂයවීම් ප්‍රමාණය වූ රු.1,900,000/- ගණනය කිරීමේදී සැලකිල්ලට ගෙන නොතිබීම.
- (8) මෘදුකාංගවල වර්ෂයට අදාළ ක්ෂය ප්‍රමාණය ගණනය කර නොතිබීම.
- (9) නඩු කටයුත්තකට අදාළව වන්දි වශයෙන් ගෙවූ රු.260,000/- ක මුදල අනෙකුත් මෙහෙයුම් වියදම් ලෙස හඳුනාගෙන නොතිබීම.
- (10) ප්‍රාග්ධනික කරන ලද රු.180,000/- ක පොලිය මූල්‍ය වියදම්වලින් අඩුකර නොතිබීම.
- (11) රු.1,700,000/- ක් වූ ගෙවිය යුතු ආදායම් බද්ද, වර්ෂයට අදාළ ආදායම් බදු වියදම් ලෙස හඳුනාගෙන තිබීම.

මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය:

- (1) ප්‍රාග්ධනික කරන ලද පොලිය ප්‍රාග්ධන නොතිබී වැඩ ගිණුමට අදාළව හඳුනාගෙන නොතිබීම.
- (2) ශුද්ධ උපලබ්ධි අගය සැලකිල්ලට නොගෙන රු.500,000/-, සම්පූර්ණයෙන්ම නොගයෙන් අඩුකර තිබීම.
- (3) ඉදිරියට ගෙවූ රක්ෂණ වියදම වූ රු.110,000/- ක මුදල ජංගම වත්කමක් ලෙස හඳුනාගෙන නොතිබීම.
- (4) රු.260,000/- ක් වූ ගෙවිය යුතු වන්දි මුදල ජංගම වගකීමක් ලෙස හඳුනාගෙන නොතිබීම.

හිමිකම වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය:

- (1) බදු පසු ලාභය රඳවාගත් ඉපැයීම් තිරුවෙන් හඳුනාගෙන නොතිබීම.
- (2) ගෙවූ අතුරු ලාභාංශය ප්‍රකාශ කළ ප්‍රාග්ධනයෙන් අඩුකර තිබීම.
- (3) අවසන් ලාභාංශය හෙළිදරව් කිරීමක් ලෙස පමණක් දැක්විය යුතු වුවද, රඳවාගත් ඉපැයීම් වලින් අඩුකර දක්වා තිබීම.

වැඩි දියුණු කරගත යුතු ක්ෂේත්‍ර:

- (1) ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත පිළිබඳ දැනුම.
- (2) ගිණුම්කරණ සටහන්වලට අදාළ ගැලපීම්.

ප්‍රශ්න අංක 09

A කොටස (a) මෙම ප්‍රශ්නය මගින් පරීක්ෂා කරන ලද්දේ කීර්තිනාමය ගණනය කිරීම සහ ඒකාබද්ධ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය පිළියෙල කිරීම පිළිබඳ දැනුමයි.

අයදුම්කරුවන්ගෙන් 99% ක ප්‍රමාණයක් මෙම ප්‍රශ්නයට උත්තර සපයා තිබුණි. සාමාන්‍යයෙන් මෙම ප්‍රශ්නයට අදාළ කාර්යසාධනය සතුටුදායක මට්ටමක පැවතුණි.

අයදුම්කරුවන්ගෙන් කිහිප දෙනෙක් පහත සඳහන් වැරදි සිදුකර තිබුණි:

- (1) කීර්තිනාමය ගණනය කිරීම සඳහා සමානුපාතික ශුද්ධ වත්කම් යොදාගෙන කිරීම.
- (2) කීර්තිනාමය ගණනය කිරීමේදී පාලනය නොවන හිමිකමෙහි සාධාරණ අගය සැලකිල්ලට ගෙන නොතිබීම.
- (3) උපලබ්ධි නොවූ ලාභය වැරදි ලෙස ගණනය කර තිබීම.
- (4) උපලබ්ධි නොවූ ලාභය ඒකාබද්ධ රඳවාගත් ඉපැයීම්වලට හා පාලනය නොකරන හිමිකමට සමානුපාතික ලෙස හරකර තිබීම.
- (5) අන්තර් සමාගම් ගනුදෙනු ඉවත් කිරීමේදී මාර්ගස්ථ මුදල් සැලකිල්ලට ගෙන නොතිබීම.
- (6) කීර්තිනාමය, මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ සඳහන් කර නොතිබීම.
- (7) මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයෙහි කොටස් ප්‍රාග්ධනය සඳහන් කිරීමේදී එයට පරිපාලනයෙහි කොටස් ප්‍රාග්ධනය වන රු.20,000/- ක් එකතුකර තිබීම.

(B) කොටස ජංගම අනුපාතය, තෝලන අනුපාතය හා ණයහිමි පිරිවැටුම් අනුපාතය පිළිබඳව හා ඒවායෙහි වෙනස්වීම්වලට බලපෑ හැකි හේතු පිළිබඳව වූ දැනුම මෙමගින් පරීක්ෂා කර තිබුණි.

ප්‍රශ්නයෙන් අපේක්ෂා කර තිබුණේ වෙනස්වීම්වලට බලපාන ලද හේතු සඳහන් කිරීම වුවද, සමහරක් අයදුම්කරුවන් සමාගම් දෙක අතර අනුපාතයන් සංසන්දනය කර තිබුණි.

වැඩි දියුණු කරගත යුතු ක්ෂේත්‍ර:

- (1) කීර්තිනාමය ගණනය කිරීම.
- (2) උපලබ්ධි නොවූ ලාභ සහ අන්තර් සමාගම් ගනුදෙනුවලට අදාළ ගැලපීම් සිදු කිරීම.
- (3) අනුපාතවල වෙනස්වීම්වලට බලපාන සාධක පිළිබඳ අවබෝධය.

- - -

විභාග අයදුම්කරුවන්ගේ සාධන මට්ටම දියුණු කර ගැනීමට සැලකිල්ල යොමු කළ යුතු පොදු කරුණු:

1. නව විෂය නිර්දේශය පූර්ණ වශයෙන් හොඳින් අධ්‍යයනය කර තිබීම හා නව විෂය කරුණු පිළිබඳ වැඩි අවධානය යොමු කිරීම.
2. ප්‍රශ්නය කිහිප වතාවක් මනා අවධානයකින් කියවිය යුතු අතර, අවශ්‍ය තැන්වලදී පෙරවැඩ පැහැදිලිව පෙන්විය යුතුය.
3. ප්‍රශ්න වලට උත්තර සැපයීමේදී උපකල්පනයන් කර ඇත්නම් ඒවා පැහැදිලිව පෙන්විය යුතුය.
4. අන් අකුරු කියවිය හැකි ආකාරයට ලිවීම වැදගත්ය. ප්‍රශ්න අංක නිවැරදිව නිසි පරිදි යෙදීමටද කටයුතු කළ යුතුය. උත්තර පත්‍ර බාරදීමට පෙර, ප්‍රශ්න අංක ආදිය නිසිපරිදි යොදා තිබේදැයි නැවත පරීක්ෂා කර බැලීම අත්‍යවශ්‍යය.
5. ප්‍රශ්න පත්‍රයේ දී ඇති උපදෙස් නිවැරදිව පිළිපැදීම සඳහා අවධානයෙන් කියවා බැලිය යුතුය.
6. පසුගිය විභාග ප්‍රශ්න පත්‍ර හා යෝජිත උත්තර පරිශීලනය කිරීමෙන් තම දැනුම ප්‍රගුණ කළ හැකිය. සමාන රටාවන්ගෙන් හා ව්‍යුහයන්ගෙන් යුත් ප්‍රශ්න නැවත නැවත විභාගයන්හිදී අපේක්ෂා කළ හැකි බැවින් මෙම ක්‍රමය අනුගමනය කිරීම වාසිදායකය.
7. ස්ව-අධ්‍යයන පාඨමාලා අධ්‍යයනය කිරීම හා එහි ඇති උත්තර පරිශීලනය කිරීම ඉතා වැදගත්ය. දැනුම තහවුරු කරගැනීමට මෙම විෂය සම්බන්ධව ඇති පොත්පත්, සඟරා හා ලිපි ආදිය පරිශීලනය කළ යුතුය.
8. විභාගයේදී කාලය මනාව කළමනාකරණය කර ගැනීම තීරණාත්මකය. එක් එක් ප්‍රශ්නයට වෙන්කර ඇති ලකුණු මගින් ඒ සඳහා වෙන්කළ යුතු කාලය පිළිබඳ අවබෝධයක් ලබා ගත යුතුය. එම කාලරාමුවෙන් පිටපැනීම අවාසිදායකය.
9. පෙර සුදානම සහිතව විභාගය සමත්වීමේ තීරණාර පරම චේතනාවෙන් විභාගය සඳහා පෙනී සිටිය යුතුය.

- * * * -